

INTERMEDIAIR TUSSEN INNOVATIE-INITIATIEVEN

TOEKOMST INNOVATIELINK ONZEKER

Dankzij InnovatieLink, opgericht door de Topsectoren Chemie en Energie om innovatie-initiatieven te verbinden, zijn er veel nieuwe start-ups bij gekomen. "We staan mondiaal in de top-4 met innovatie", zegt directeur Chris Bruijnes. Maar de opdracht om als intermediair op te treden tussen innovatie-initiatieven wordt bedreigd door onduidelijkheid over een vervolgfianciering na 2017.

Tekst: Henk Engelenburg

Chris Bruijnes, directeur van InnovatieLink (en ChemieLink, zie kader), in 2014 opgericht door de Topsectoren Chemie en Energie om innovatie-initiatieven te verbinden, kijkt niet op van de kritiek van Ron Boschma, hoogleraar regionale economie en innovatiestudies aan de Universiteit Utrecht. Die beweerde onlangs dat hoewel Nederland overloopt van de clusters waar bedrijven en wetenschappelijk onderzoekers, ondersteund door overheden, aan innovatie werken, die clusters weinig innovatie opleveren. Bruijnes erkent dat er onderhand een brei is aan campussen, *valleys* en instellingen. Het grote aantal draagt eerder bij aan versnippering dan aan krachtenbundeling. Hij ziet in Nederland een gebrek aan organisatiegraad. "Alle regio's houden hun eigen bedrijvigheid tegen de borst. Bedrijven zitten daardoor hetzelfde wiel uit te vinden, veel werk gebeurt dubbel."

De leemte aan kennisverbindingen is nog eens versterkt doordat over-

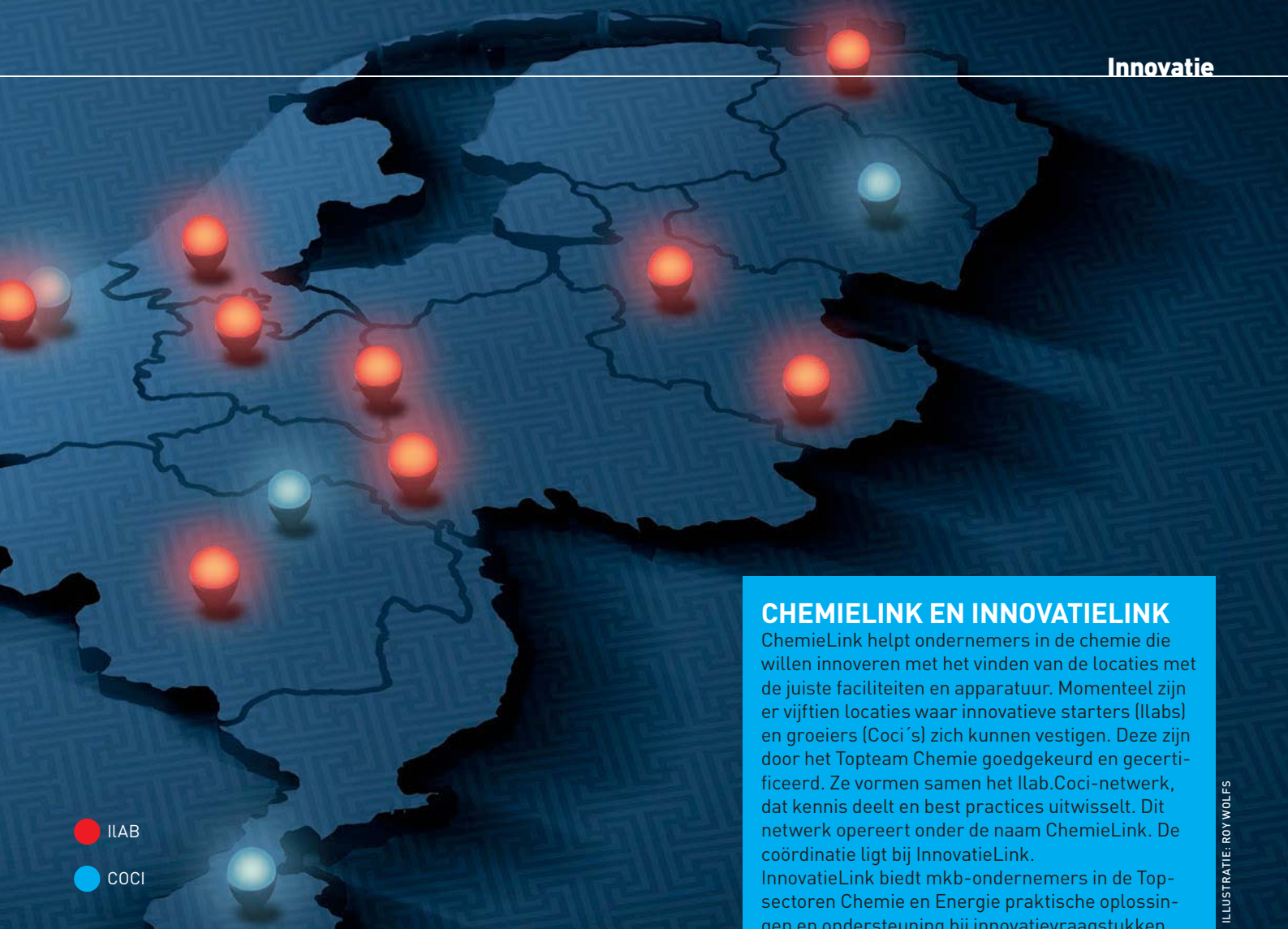
heidsorganisatie Syntens is opgegaan in de Kamer van Koophandel. Kruisbestuiving van kennis en ervaring heeft ook daardoor onvoldoende plaats. Ter illustratie: een enquête van InnovatieLink onder 93 innoverende bedrijven in het mkb geeft aan dat de helft van deze ondernemingen niet bekend is met regelingen die innovatie kunnen aanjagen, zoals de MIT en EFRO.

Bezorgd

Bruijnes ziet in deze ontwikkeling een extra bevestiging van het belang van de opdracht voor InnovatieLink en ChemieLink om op te treden als intermediair tussen innovatie-initiatieven, zoals van de Innovation labs (llabs) en de Centres for Open Chemical Innovation (Coci's). Die zijn door de Topsector Chemie in het leven geroepen om de innovatie, het ondernemerschap en de gang naar de markt te versterken. InnovatieLink werkt via community's, waarvan ChemieLink er één is en enkele andere op stapel staan. Of het zover komt is de vraag. InnovatieLink

heeft nog tot eind 2017 geld in kas, maar vervolgfianciering is nog onduidelijk. InnovatieLink kan en mag geen eigen vermogen opbouwen, heeft geen investeringskapitaal of participaties en mag niet als marktpartij opereren. Bruijnes is dan ook "bezorgd" dat hij eind 2017 het licht moet uitdoen.

Er zijn weliswaar plannen om de bedrijven te laten betalen voor de dienstverlening, maar de haalbaarheid daarvan is zeer beperkt. "Alles wat we doen heeft te maken met het leggen van contacten. Eventuele betalingen voor onze informatie zullen niet meer zijn dan kruimels. Je kunt bij elke dienst een prijsje maken, maar wie wordt daar blij van?" Bruijnes noemt betalen voor dergelijke dienstverlening bovendien "gekunsteld" en niet passend. De meeste innovaties worden immers mede met publiek geld gefinancierd uit grootschalig onderzoek op universiteiten en hogescholen en aangejaagd door diverse regelingen. "We staan mondiaal in de top-4 met innovatie. Die positie is in belang-

rijke mate te danken aan het mkb, de motor van onze economie. Waarom dan beknipten op het ondersteunen van die bedrijven? Met de veelheid aan kennis van bedrijfsleven en wetenschap heeft Nederland goud in handen. En dan moeten wij op de vierkante meter schaken?"

Hard voorbeeld

InnovatieLink heeft een jaarbudget van 1,5 miljoen. Daarvoor realiseren de zes mensen op kantoor en de zes tot tien mensen 'in het veld' op jaarbasis circa vijfhonderd 'adviestransacties', zoals advies dat leidt tot een vervolg. Bruijnes: "Het is echter lastig om onze toegevoegde waarde aan te tonen, want hoe maak je hard dat bepaalde innovaties zijn vermarkt of dat besparingen zijn gerealiseerd dankzij onze verbindende rol? Het is een samenspel tussen veel partijen." Wel heeft hij een 'hard' voorbeeld bij de hand. Een bedrijf in onderhoud van windmolens op zee bespaart tegenwoordig tonnen aan kosten door een nieuwe

technologie voor het aandraaien van de bouten bij windmolens. Het probleem is dat die precies gelijk moeten worden aangedraaid, ondanks de enorme spanning die erop staat. De nieuwe technologie, door InnovatieLink bij het onderhoudsbedrijf geïntroduceerd, lost het probleem op door de aandrukkracht van de bouten ten opzichte van de constructie voortdurend te meten, wat hoge onderhoudskosten voorkomt.

Actiepunten

Voor ChemieLink zijn enkele actiepunten vastgesteld. Een van de belangrijkste is het in kaart brengen van de informatiebehoefte van de circa driehonderd bedrijven die als potentiële klanten zijn geïdentificeerd. Bruijnes weet al wat een van de grootste behoeftes is: "Financiering van innovatie en het vinden van *launching customers*. Daar zitten natuurlijk diepere vragen en problemen achter." Een ander actiepunt is het organiseren en uitvoeren van meer projecten met andere Topsectoren. "Waar nieuwe markten open-

CHEMIELINK EN INNOVATIELINK

ChemieLink helpt ondernemers in de chemie die willen innoveren met het vinden van de locaties met de juiste faciliteiten en apparatuur. Momenteel zijn er vijftien locaties waar innovatieve starters (Ilabs) en groeiers (Coci's) zich kunnen vestigen. Deze zijn door het Topteam Chemie goedgekeurd en gecertificeerd. Ze vormen samen het Ilab.Coci-netwerk, dat kennis deelt en best practices uitwisselt. Dit netwerk opereert onder de naam ChemieLink. De coördinatie ligt bij InnovatieLink. InnovatieLink biedt mkb-ondernemers in de Topsectoren Chemie en Energie praktische oplossingen en ondersteuning bij innovatievraagstukken. De innovatiemanagers van InnovatieLink matchen de vraag van bedrijven met het aanbod van kennisinstellingen, financiers of locaties met faciliteiten en apparatuur. InnovatieLink is een initiatief van de Topsectoren Energie en Chemie, bedoeld om het innovatieproces te versnellen.

Meer informatie: www.innovatielink.nl en www.chemielink.nl

gaan, daar moet geld voor beschikbaar komen."

Nog een actiepunt: het beter zichtbaar maken van de economische opbrengsten van de chemie, met nadruk op de toepassingen van de moleculen. Denk aan kunststoffen voor auto's en bruggen en biobased producten voor levensmiddelenproducenten. "Chemie is hiervan de *enabler* en moet dat veel meer uitdragen." In het verlengde hiervan: "De chemie moet korte metten maken met het imago dat de chemie uitsluitend dankzij de fossiele keten bestaat. Chemie moet alsnog een claim leggen op biobased. Want het is niet iets anders: biobased is chemie." ■